

Phiếu thông tin số 5 – Các Điều khoản pháp lý (Forensic provisions)

Đạo luật Sức khỏe Tâm thần 2000 (Đạo luật) (Mental Health Act 2000 (the Act)) quy định các quy trình nhằm đảm bảo những vấn đề về trách nhiệm hình sự và tình trạng đủ sức khỏe để hầu tòa sẽ được xét đến khi bệnh nhân không tự nguyện bị buộc tội. Đạo luật cũng quy định các quy trình đưa ra quyết định trong các thủ tục tố tụng pháp lý đối với một người; đặc biệt là việc các thủ tục tố tụng nên được tiếp tục hay đình chỉ. Những quy trình này được quy định trong Chương 7 của Đạo luật.

Khi nào thì những điều khoản pháp lý được áp dụng?

Các quá trình pháp lý thường bắt đầu khi một bệnh nhân theo lệnh điều trị không tự nguyện (involuntary treatment order) hoặc lệnh pháp lý (forensic order) bị truy tố với một tội danh. Trong trường hợp này, vụ việc sẽ được thông báo lên Giám đốc Y tế Tâm thần (Director of Mental Health) và các thủ tục tố tụng pháp lý sẽ được tạm hoãn.

Bác sĩ tâm lý điều trị cho bệnh nhân phải cung cấp cho Giám đốc Y tế Tâm thần một bản báo cáo về tình trạng tâm thần của bệnh nhân trong vòng 21 ngày.

Việc điều trị của bệnh nhân có bị ảnh hưởng trong thời gian này không?

Không. Bệnh nhân có thể tiếp tục được điều trị dựa theo *lệnh điều trị không tự nguyện* hoặc *lệnh pháp lý*. Tuy nhiên, nếu người bệnh là bệnh nhân đã phân loại (classified patient), sẽ có những yêu cầu đặc biệt áp dụng đối với đối tượng này (bệnh nhân để cho phép việc điều trị ngoại trú giới hạn (limited community treatment)). Xem Phiếu thông tin số 4 – *Bệnh nhân đã phân loại*.

Điều gì sẽ xảy ra với báo cáo của bác sĩ tâm lý?

Khi Giám đốc Y tế Tâm thần nhận được báo cáo của bác sĩ tâm lý, Giám đốc phải chuyển vụ việc lên Viện trưởng Viện Công tố (Director of Public Prosecutions) hoặc Tòa Sức khỏe Tâm thần (Mental Health Court) để quyết định đối với các tội danh.

Nếu lệnh điều trị không tự nguyện hoặc lệnh pháp lý chấm dứt trước khi Giám đốc Y tế Tâm thần chuyển vụ việc lên, các thủ tục tố tụng sẽ được bắt đầu lại.

Viện trưởng Viện Công tố quyết định việc gì?

Giám đốc Y tế Tâm thần sẽ chuyển vụ việc lên Viện trưởng Viện Công tố nếu tội danh là:

- tội danh đơn giản
- tội danh có thể bị truy tố nhưng bản chất không nghiêm trọng
- tội danh nghiêm trọng, nếu Giám đốc Y tế Tâm thần tin một cách hợp lý rằng tại thời điểm phạm tội trí óc người bệnh không bị rối loạn và người bệnh đủ sức khỏe để hầu tòa.

Viện trưởng Viện Công tố có thể quyết định:

- tiếp tục các thủ tục tố tụng (nghĩa là chuyển lại cho tòa để quyết định các tội danh)
- đình chỉ các thủ tục tố tụng
- đưa vụ việc lên Tòa Sức khỏe Tâm thần.

Quyết định của Viện trưởng Viện Công tố có ảnh hưởng đến việc điều trị của người bệnh không?

Không. Người bệnh có thể tiếp tục được điều trị theo *lệnh điều trị không tự nguyện* hoặc *lệnh pháp lý*.

Tòa Sức khỏe Tâm thần (MHC) là gì?

Tòa Sức khỏe Tâm thần gồm một Thẩm phán Tòa án Tối cao đã được bổ nhiệm làm một thành viên của Tòa. Thẩm phán ngồi xử (và ra phán quyết) một mình, nhưng được sự trợ giúp của hai bác sĩ tâm lý có kinh nghiệm để tư vấn cho Thẩm phán về bằng chứng tâm lý.

Toà Sức khỏe Tâm thần có quyền thẩm tra tạo điều kiện cho các vụ việc được điều tra đầy đủ và cho phép Tòa chấp nhận những tài liệu lẽ ra có thể không được thừa nhận trong các thủ tục tố tụng tại tòa án. Những phiên tòa này thường được xử công khai.

Các vụ việc được chuyển lên Tòa Sức khỏe Tâm thần như thế nào?

Một vụ việc có thể được chuyển lên Tòa Sức khỏe Tâm thần do người bị buộc tội hoặc người đại diện pháp lý của họ, Tổng Chưởng lý (Attorney-General), Viện trưởng Viện Công tố hoặc Giám đốc Y tế Tâm thần.

Việc chuyển lên này có thể liên quan tới người mắc bệnh tâm thần hoặc người bị thiếu năng trí tuệ.

Tòa Sức khỏe Tâm thần quyết định việc gì?

Tòa Sức khỏe Tâm thần thường đưa ra những phán quyết liên quan đến những loại tội danh có thể truy tố; tuy nhiên, tòa cũng có thể quyết định những tội danh đơn giản nếu một người bị truy tố cả hai tội danh.

Tòa quyết định:

- liệu một người tại thời điểm phạm tội có bị loạn trí không (nghĩa là không chịu trách nhiệm hình sự)
- liệu một người tại thời điểm hiện tại có đủ sức khỏe để hầu tòa được không, và nếu người đó không thể hầu tòa được, tình trạng không đủ sức khỏe đó có phải là vĩnh viễn không.

Tòa không thể đưa ra quyết định về tình trạng tâm thần nếu các sự kiện liên quan đến tội danh vẫn chưa được ngã ngũ.

Điều gì sẽ xảy ra nếu người bệnh được xét thấy có đủ sức khỏe để hầu tòa?

Nếu một người được xét thấy có đủ sức khỏe để hầu tòa, các thủ tục tố tụng sẽ được tiếp tục. Người đó có thể vẫn tiếp tục được điều trị dựa theo *lệnh điều trị không tự nguyện* hoặc *lệnh pháp lý* hiện có.

Điều gì sẽ xảy ra nếu người bệnh được xét thấy bị loạn trí hoặc không đủ sức khỏe để hầu tòa?

Nếu một người được xét thấy bị loạn trí hoặc vĩnh viễn không đủ sức khỏe để hầu tòa, các thủ tục tố tụng được đình chỉ. Tòa cũng có thể đưa ra một *lệnh pháp lý* dành cho người đó.

Nếu một người được xét thấy không đủ sức khỏe để hầu tòa, nhưng tình trạng đó không kéo dài vĩnh viễn, các thủ tục tố tụng sẽ được tạm đình chỉ và Tòa Tái xét Sức khỏe Tâm thần (Mental Health Review Tribunal) sẽ tiến hành các đợt tái xét định kỳ về tình trạng sức khỏe của người đó. Nếu người đó trở nên đủ sức khỏe để hầu tòa, các thủ tục tố tụng sẽ được tiếp tục. Tòa Sức khỏe Tâm thần phải đưa ra một *lệnh pháp lý* trong trường hợp này.

Điều gì sẽ xảy ra khi lệnh pháp lý được lập?

Nếu *lệnh pháp lý* được lập, người đó sẽ được giữ lại cơ sở được phép khám chữa bệnh tâm thần để điều trị với tư cách là một bệnh nhân pháp lý. Tòa Sức khỏe Tâm thần có thể cho phép bệnh nhân được điều trị ngoại trú giới hạn.

Lệnh pháp lý thường xuyên được Tòa Tái xét Sức khỏe Tâm thần tái xét (xem Phiếu thông tin số 6 – *Tòa Tái xét Sức khỏe Tâm thần*). Tòa Tái xét có thể cho phép một bệnh nhân pháp lý điều trị ngoại trú giới hạn, đồng thời Tòa Tái xét cũng có quyền thu hồi lệnh pháp lý đó. Những tiêu chí khắt khe được áp dụng cho các quyết định này và Tòa Tái xét phải xét đến các nhu cầu điều trị của bệnh nhân cũng như sự an toàn của cộng đồng.

Thông tin thêm

Mental Health Act Liaison Officer
Mental Health Branch
Queensland Health
GPO Box 48
BRISBANE Q 4001

Điện thoại: 1800 989 451 or 07 3234 0417

Email: mha2000@health.qld.gov.au

Web: www.health.qld.gov.au/mha2000